

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשירי

היכל
שלישי

מאמר

כמשוש חתן על כלה

תקס"ח

מב"ק אדמו"ר הזקן

הרב רבי שניאור זלמן מליאדי

(בעל התניא והשו"ע)

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

ז"ל בפעם הראשונה מכת"ק

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

ה' תהא שנת התגלות עצמות

קי"ב שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

MAAMAR
KIMSOIS CHOSON AL KALOH – 5568

Published and Copyrighted by
“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213
E-mail: kehot770@gmail.com

5775 · 2014

Printed in the U.S.A.

פתח דבר

בקשר עם יום הבהיר י"ד כסלו, יום נישואי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א עם הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע (בשנת תרפ"ט) – הננו מו"ל בזה – בפעם הראשונה מכת"ק¹ – את המאמר ד"ה כמשוש חתן על כלה אשר לכ"ק אדמו"ר הזקן, והוא מליל ש"פ ויצא תקס"ח² (הנחת אדמו"ר האמצעי³).

מאמר זה נדפס ע"פ צילום כתי"ק הנמצא בשבי' בארכיון „אוסף שניאורסאהן" ברוסיה, ביחד עם עוד מאות ספרים וכת"י. ויה"ר שהדפסת ולימוד מאמר זה יזרו את השחרור ו„פדיון שבויים" דהספרים⁴.

והעיקר, אשר הדפסת מאמר זה שהוא שלב נוסף בהפצת המעיינות חוצה, יזרו עוד יותר את התגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורה מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

מערכת „אוצר החסידים"

ימות המשיח,
עש"ק פ' ושלח י"ד כסלו, ה'תשע"ה (ה' תהא שנת התגלות עצמות),
ק"ב שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

(1 בעת הדפסת מאמרי אדה"ז תקס"ח (ח"א – תשל"ב. ח"ב – תשמ"ב) – לא ה' מאמר זה תח"י.
(2 בתקופת חתונת נכדו ר' ברוך. ע"פ גירסא אחרת (מאמרי אדה"ז נביאים שבהערה הבאה) נאמר בליל ב' פ' בשלח תקס"ח.

(3 נוסח א' ממאמר זה נדפס במאמרי אדה"ז – הנחות הר"פ ע' סג ואילך תחת הכותרת: חתונה, שבת פ' ויצא. נוסח ב' נדפס במאמרי אדה"ז נביאים ע' קפה ואילך תחת הכותרת: גם זה בליל ה'ל אחר הסעודה (ובהערה שם: ליל ב' פ' בשלח תקס"ח). מאמר זה בסגנון קצר נדפס שם ע' קפט"צ. כן נמצא מאמר זה מכ"ק אדהאמ"צ באריכות הביאור במאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"א ע' טו ואילך, ומהצ"צ בתוספת הגהות באו"ת סידור (דרושי חתונה) ע' רכו ואילך.

(4 ראה שיחת ה' טבת תשנ"ב (סה"ש ח"א ע' 209 ואילך). ועוד.

כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך. הנה תורה שבכתב נק' חתן ותשבע"פ נק' כלה לפי שתשבע"פ מקבלת מתשב"כ שהרי כל מה שדנין הלכה ודין בתורה שבע"פ מביאין ראייה מן המקרא דתשב"כ ואם אין מוצאין ראי' מתשב"כ אינה הלכה רק מה שיש הלכות למשה מסיני כו' והיינו לפי שבחי' תשבע"פ נק' כלה דלית לה מגרמה כלום רק מה שמקבלת מתשב"כ כמו הכלה שאין לה מצד עצמה רק מה שמקבלת מבעלה והנה גם כנ"י נק' כלה מלשון כלתה נפשי כו' לפי שישראל מוסרים נפשם באחד בג' מדרגו' אהבה בכל לבכך ובכל נפשך ובכל מאדך הרי ג"פ בכל שכל זה לשון כליון ולכך נק' כלה כמ"ש כלה שאירי כו'.

ולהבין כל זה הנה יש להקדים ענין אחד בשרש ומקור ס" ריבוא נשמות ישראל נמשכו מס' ריבוא אותיות שבתורה שמכל אות שבתורה נמשך הטהוות נשמה למטה והאות הוא מקורה ושרשה למעלה ויש לכל נשמה ונשמה אות א' בתשב"כ המיוחד אליה דוקא שהיא שרשה ומקור חוצבה למעלה כי הנה שרש האותיו' נמשך מן השכל דאבא יסד ברתא וא"כ בחי' אותיו' שבתורה שרשם בבחי' חכמה עילאה כמאמר אורי' מחכמה עילאה נפקת וזהו ונה"ר יוצא מעדן להשקות את הגן פי' ג"ן סדרים דאורי' שהוא תשבע"פ מקבלת מנהר שיוצא מעדן דהיינו מבחי' אותיות דתשב"כ ששרשם בחכמה עילא' שנק' עדן ופי' נהר היינו בחי' ההמשכה באותיו' דתשב"כ שיוצאת להשקות לתשבע"פ כנ"ל שהלכו' דתשבע"פ נמשכו כולן מתשב"כ ולכך נק' תשב"כ חתן מלשון חות דרגא לפי שירוד אורה להשפיע בתשבע"פ כו' ואחר שנהר זה יוצא מעדן כנ"ל כתיב ומשם יפרד כו' פי' בחי' התענוג של הנשמו' בגן זה שמקבל מעדן ע"י בחי' נהר כנ"ל הרי הוא בא בבחי' פירוד שכבר יש מי שמשגיג ומתפעל כו' לכך נא' ומשם יפרד כו' שהוא העוה"ב שהנשמו' מתענגין בבחי' גבול להשגתן כו' אבל באבות שהן המרכבה הרי נא' בהן בעב"ר הנהר ישבו אבותיכם כו' ופי' בזוהר בעבר הנהר שיוצא מעדן הנ"ל והיינו בבחי' עד"ן דחכמ"ה עילא' שהוא בחי' מקור התענוגי' שמשם נמשך בחי' הנהר להשקו' הגן כנ"ל וד"ל.

והנה מובן מכל הנ"ל דתשב"כ נק' חתן מטעם שבחי' אותיו' שבה הן בחי' משפיעי' לב" מקבלים הא' לתשבע"פ כמ"ש להשקות את הגן הגן סדרים הנ"ל והב' לס"ר נשמו' ישראל שכל אות דתשב"כ מהווה ומחי' נפש א' מישראל וא"כ כנ"י נק' כלה לגבי תשב"כ ג"כ והנה בחי' כלה היא בהיפך מבחי' החתן דהנה בחי' החתן חות דרגא הוא בירידת אור מלמעלה למטה כנ"ל והוא הנק' בחי' אור ישר כידוע אבל בחי' הכלה היא בבחי' אור חוזר ממטה למעלה והוא בחי' כלות הנפש בתשוקה נפלאה לעלות וליכלל באור א"ס ב"ה כמ"ש כלתה נפשי וכנ"ל

דלכך נק' כלה וכמ"ש בכל לבבך כו' וא"כ הרי זה בחי' אור חוזר כלפי מעלה בבחי' ביטול והתכללות עד אין קץ ושיעור למעלה מעלה בעילוי אחר עילוי כו' וכמ"ש למען יזמרך כבוד ולא ידום ה' אלקי לעולם אודך. פי' כי באתדל"ת אתדל"ע כידוע וא"כ באתדל"ת בנשמות ישראל המלוכשי' בגופים גשמיים כמ"כ מתעורר אתדל"ע בבחי' שרש מקור חוצב נשמתם דהיינו בבחי' אותיו' דתשב"כ שהן מקורו' ס"ר נשמו' ישראל כנ"ל ובבחי' אותיו' התורה שם הוא בחי' הביטול וההתכללות ביתר שאת מבחי' ביטול של כנ"י למטה וכאשר יתעוררו למטה בבחי' ביטול והתכללו' הנפש כנ"ל אזי ממילא גם בחי' שרש נשמתם למעלה שהן בחי' אותיו' דתשב"כ יבאו לבחי' ביטול והתכללו' בשרש ומקור הראשון שהוא בחי' חכמה עילאה הנק' עד"ן כנ"ל שבו מלוכש אור א"ס ממש שאין התלכשות אור א"ס אלא בחכמה דוקא כידוע וז"ש בעדן דוקא עין לא ראתה אלקים זולתך כו' וד"ל.

וזהו למען יזמרך כבוד ולא ידום פי' ולא ידום היינו בבחי' א"ס כי לא ידום היינו בלי הפסק לעולם וכל דבר שאין לו הפסק לעולם הוא נצחי בבחי' א"ס והיינו מפני שמתכללי' כנ"י בשרשם הראשון בבחי' אותיו' התורה דגם המה באין בבחי' ביטול והתכללות ביתר שאת בבחי' ח"ע שבה מלוכש אור א"ס ממש כנ"ל הנק' עדן עילאה בחי' עונג העליון וזהו למען יזמרך כבוד דבחי' מל' עולה בעילוי אחר עילוי בלי קץ ושיעור כמ"ש ולא ידום וכמ"ש אלקים אל דמ"י לך ופי' בזוהר דבחי' מל' הנק' אלקים תמיד הוא עולה בשער בלי הפסק כלל קארי תדיר לנהורא עילאה ולא שכיך לעלמין כו' וכמ"כ כתיב אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה בחי' שלהובי דרחימותא כמ"ש רשפיה רשפי אש כו' תמיד הוא עולה בלי הפסק ונק' ג"כ עולת תמיד כידוע והוא בחי' כלה כלתה נפשי בבחי' אור חוזר תמיד וכמ"ש ואל אישך תשוקתך כו' וזהו למען יזמרך כבוד שהן ל"ב נתיבו' חכמ"ה גי' ככו"ד והוא בחי' חכמ' תתאה נוק' הנק' מוחין דנוק' כידוע והיינו להיותה עולה בבחי' א"ס שבחכמה עילאה וזהו שאמר למען יזמרך כו' ע"כ ה' אלקי לעולם אודך ויש בזה ב' פירושים ושניהם אחת הא' לעולם אודך גם למטה בלי הפסק מפני שלמען יזמרך כבוד ולא ידום למעלה בלי הפסק ע"כ נמשך מלמעלה למטה ג"כ בחי' ביטול והודאה והב' הוא להיפך שכאשר למטה בחי' הודאה וביטול עי"ז נעשה אתדל"ע למעלה כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כנודע וזהו מ"ש ויניחהו בג"ע לעבד"ה ולשמר"ה פי' לעבד"ה לתקנה שיהיה בה בחי' תוס' אור וזיו השכינה לנשמות שנהנין שם והנה ידוע ששרש בחי' הזיו הזה הוא נמשך רק מבחי' אותיות כמארז"ל ע"פ כי ב"ה צור עולמים ביו"ד נברא העוה"ב ובה"א נברא העוה"ז הרי אותיו' יו"ד וה"א הן מקור העוה"ב כו' וכדי שיהא תוס' אור בג"ע הנק' עוה"ב היינו כשאר יתעלה ויתכלל אות היו"ד שממנו נברא הג"ע לשרשו והוא בהיות בחי' ביטול והתכללו' למעלה באותיו' לגבי שרשם בבחי' ח"ע שנק' עד"ן כנ"ל אזי אחרי בחי' ההעלאה נמשך בחי' המשכה בתוס' אור מבחי' אור א"ס שבח"ע כנ"ל כי רוח אייתי רוח כו' וזהו פי' לעבד"ה להוסיף אור כו'.

והנה כתיב כי על כבוד חופה ויש לדקדק מהו שאמר על כל כבוד דמשמע שיש כמה מיני כבוד אך הענין הוא דיש בחי' כבוד נאצל ובחי' כבוד נברא ונק' בזוהר כבו"ד עילאה וכבו"ד תתאה והיינו בחי' חתן וכלה למעלה בחי' כבוד העליון הנק' כבוד נאצל הוא בחי' חתן חות דרגא כנ"ל ובחי' כבוד נברא הוא בחי' כלה העליונה ועל שניהם הוא אומר כי על כל כבו"ד חופ"ה פי' שיש בחי' אור מקיף החופף על שניהם יחד והיינו להיותו אור גבוה משניהם יחד וחופף ומקיף עליהם להשוותם יחד כי בטילים ממציא אותם אע"פ שהן ב' הפכי' החתן בבחי' אור ישר כנ"ל בפ"י חות דרגא מלמעלה למטה ובחי' הכלה בבחי' אור חוזר כמ"ש כלת"ה נפשי כו' אך בחי' אור מקיף זה הנק' חופ"ה מתכללים שניהם בהשוואה א' כי במקום הגבוה משניהם מתבטלים ונעשין בהשווא' א' כידוע בענין עושה השלום במרומי"ו כו' וד"ל.

וזהו שרש ענין שמחת חתן ושמחת כלה ביום חופתם דוקא דהנה השמחה הוא בחי' התגלות ההעלם דוקא כנראה לעין כאשר יש שמחה לפני המלך מתגלה ויוצא מחדרו ומקרב ומאיר פניו לכולם כקטן כגד[ול] בהשוואה א' ממש משא"כ שלא בעת השמחה כל אחד מקבל כפי ערך מעלתו דוקא ולא יותר הרי השמחה להיותה בחי' התגלות פנימיותו ואז כל אפי שוין לפי דלגבי עצמות רוממותו הכל שוין גם הגדול כקטן שוה ומשוה אחר שאין ערוך אליו בגדולת עצמות כלל וכך יובן ע"ד דוגמא למעלה בבחי' שמחת חתן למעלה שהוא ג"כ בחי' התגלות העלם עצמות המאציל והוא בחי' מקיף ששוה ומשוה קטן וגדול כמ"ש קטן וגדול שם הוא כו' כמ"ש ביום חתונתו וביום שמחת לבו כו' וכמ"כ בחי' שמחת כלה העליונה הוא בחי' גילוי ההעלם והיינו מפני בחי' אור המקיף הנק' חופ"ה שמקיף על שניהם יחד כנ"ל מזה בא בחי' גילוי ההעלם הנק' שמחת חתן וכלה וד"ל.

והנה עכשיו אנו אומרי' משמח חתן וכלה דמשמע שיש שמחה לחתן בפ"ע ולכלה יש שמחה בפ"ע ולכך או' משמח לחתן ואח"כ משמח[חן] לכלה אך לעתיד אמר כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך פי' העיקר הוא שמחת כלה ובעבור שמחת הכלה ישמח גם החתן וזהו פי' הפשוט [במה ש]אמר ישי"ש עלי"ך אלקי"ך פי' עלי"ך בעבורך כי העיקר יהי' בחי' שמחת הכלה ובעבורה ישיש גם אלקיך והיינו ג"כ מ"ש כמשוש חתן על כל[ה] פי' על כלה בעבור הכלה דוקא וכמ"כ אנו אומרי' בכרכה האחרונה משמח חתן עם הכלה כלומר בעבור הכלה כו' והענין הוא כי הנה כתיב לעתיד הנני בורא חדשה בארץ נקבה תסובב גבר פי' בחי' הנקבה תהי' לעתיד יותר עליון במדרגה מבחי' החתן וע"כ נקבה תסובב לגבר בבחי' מקיף ועטרת לבעלה כמ"ש לעתיד אשת חיל עטר"ת בעלה פי' מבחי' הכלה הנק' אשת חיל יומשך בחי' עטר"ת שהוא [ב]חי' אור מקיף לבעל"ה הנק' חת"ן כי בחי' החתן מקבל מבחי' הכלה ותהי' להיפך מעכשיו שהכלה מקבלת מן החת"ן ולכך אמר ישיש עלי"ך פי' בעבורך כי שמחת הכלה תהי' עיקר ובעבורה ישמח גם

החתן כי יקבל השמחה מן הכלה דוקא כנ"ל לפי שבחי' סוף מעשה יעלה במחשבה תחלה דהיינו בחי' עליית המל' בכתר לפי שנעוץ סופן בתחלתן וע"כ מבחי' מל' יומשך עטרת גם לחתן ולא כמו עכשיו שהעטרת נמשך לחת"ן מבחי' בינ"ה כמ"ש בעטרה שעטרה לו אמו כו' כידוע אלא העטרת יהי' מבחי' מל' דוקא מטעם הנ"ל וכמ"ש במ"א ביאור זה באריכות וד"ל:

אך הנה עדיין יש להבין בעיקר הענין דשמחת חתן וכלה בשלמא לשמח את החתן צריך כי הרי הוא בא ויורד בבחי' חו"ת דרגא מלמעלה למטה אך בשמחת הכלה למה היא צריכה לשמחה אחר שהיא עולה בבחי' אור חוזר למעלה מעלה ממילא אין שמחה גדולה מזו לעלות ממדרגה שפלה למדרגה גבוה כ"כ כו'.

אך הענין יובן עפ"י משל למלך שעבדו ודאי רוצה ליכנס אליו תמיד לקבל קרבתו וזהו כל תשוקתו תמיד כי לזאת נושא את נפשו בעבודה שבלב בכל נפשו כו' אך מפני רוממות התנשאות המלך לא בכל עת יוכל ליכנס אליו בלתי רשות מן המלך בעת מן העיתים לפרקים רחוקים כו' אך בשעת השמחה שהמלך שמח וטוב לב אזי הכל נכנסין לפניו ויוכל גם העבד ליכנס משני טעמים אחד מפני שמחת המלך שלבבו טוב ומקרב לקטן כגדול ומשפיל א"ע עם כולם כי חפץ שישמחו כולם בשמחתו והב' כי שמחת המלך מעוררת שמחה בלב כל העבדים והשרים כאשר רואין שהמלך שמח כו' והנה הנמשל מכל זה מובן למעלה בבחי' שמחת חתן שהוא כמו בחי' שמחת המלך למטה והגם שלא בכל עת יוכל העבד ליכנס אבל בשמחת המלך יכנס כך למעלה יוכלו הכל לעלות לפני ה' ביום חתונתו וביום שמחת לבו מב' טעמי' הא' שאז שעת רצון וחדוה להכל כנ"ל והב' ששמחה זו מעוררת שמחה בנבראים לשמח את המלך שנק' חתן חו"ת דרגא כו' כנ"ל ואז הכל שמחין ויוכל להי' נמשכת בחי' השמחה העליונה הזאת גם לקטני הערך כו' וד"ל והנה כל זה בשמחת החתן אך הנה בשמחת הכלה הנה יובן ג"כ שיש ב' מדרגו' ע"ד הנ"ל בעבד שחפצו ותשוקתו תמיד ליכנס לפניו ולא יוכל כו' כך בכנ"י כתיב ואהבת ה' בכל לבבך כו' וכן נאמר ואל אישך תשוקתך הנה תשוקת כנ"י תמיד ליכנס ולעלות אל בעלה שנק' חת"ן למעלה אבל בחי' תשוקה זאת לא נקראת שמחה עדיין כי הרי לא נכנסה עדיין להתעלם באהבים ולשמוח בחתן אלא רק תשוקתה ליכנס ולשמוח כו' אבל העיקר הוא השמחה שתשמח בחתן בכניסתה אליו דוקא שאז הוא בחי' התענוג והשמחה שלה לאמיתתה כמו שהיא וזהו מ"ש למען יזמרך כבו"ד שזמרה זו תענוג ושמחה אמיתית דהיינו לאחר כניסתה אליו שמתייחדת בו אבר באבר והיו לאחדים ממש כמ"ש שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני בבחי' יחוד אמיתי כו' וא"כ ה"ז ע"ד הנ"ל במשל העבד שלא בשעת שמחה אינו אלא חפץ ומשתוקק ליכנס בלבד אבל בשעת שמחה נכנס ושמח ממש וד"ל ובמשל זה יובן ענין מ"ש בע"ח דבעליית המלכו"ת קודם כניסתה להיות ביחוד פב"פ באצ"י נעשית רק בחי' נקודא חדא תחת היסוד כו' וז"ש אחות לנו קטנה פי' קטנה כנקודא אחת בלבד ואח"כ מתגדלת ונעשית בפרצוף שלם להתייחד בבעלה

כמ"ש שמאלו תחת לראשי כו' והענין הוא כי בחי' התשוקה הנ"ל שתשוקתה לעלות אזי היא רק בבחי' נקודה א' כמ"ש בזהר ע"פ שחורה אני כו' דאזעירת גרמה כו' וכמ"ש במ"א ואח"כ בכניסתה ממש בבחי' האצילות נעשית בחי' פרצוף שלם ומתייחדת בז"א כו' וד"ל והנה ענין כניסתה להתייחד בז"א ממש נק' שמחת כלה העליונה דהיינו כאשר כבר תשמח ממש בבעלה שנק' חתן ביחוד גמור כנ"ל אבל כדי שתוכל לבא לבחי' שמחה זו דהיינו ליכנס בבחי' האצי' להיות' בפרצוף שלם להתייחד כו' לזה צריך שיגרמו ויעוררו בה שמחה זאת מלמטה והוא ענין מה שמשמחין את הכלה דוקא כמו כיצד מרקדין לפני הכלה ולא אמרו לפני החתן כו' כי היא צריכה בחי' התעוררו' שמחה מלמטה כדי שתוכל ליבנות מנקודא א' להיות' בחי' פרצוף שלם משום דאזעירת גרמה מאד כנ"ל וד"ל.

ובזה כבר מתורץ הקושיא הנ"ל דלמה צריכין לשמח את הכלה הלא היא באה בבחי' אור חוזר כו' דאדרבה משום דהיא עולה למעלה בבחי' אור חוזר היא הנותנת שצריכה להתעוררו' שמחה מלמטה יותר מן החתן כדי שיהא לה כח ליכנס ולשמוח בלי בושה כלל כי מתחלה הכלה הופכת פניה תנן דהיינו כמאמר אזעירת גרמה כו' וד"ל.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים
בלי הפסק בינתיים
ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,
חסידיו ומכלל ישראל,
וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,
ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א
קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,
והעיקר תיכף ומיד ממש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

